

KORONAPANDEMIAN TALOUDELLISET VAIKUTUKSET ELINTARVIKESKTORIIN ETS:n vuosikokous-
esitelmä**Aika:** 6.5.2020**Paikka:** Teams-webinaari, Elintarviketieteiden seuran vuosikokousesitelmä**Asiasanat:** *koronapandemia, ruokaketju***Lisätiedot:** Kaija Vesanen, kaija.vesanen@satafood.net, 050 599 4102

Koronapandemian alusta on vasta parisen kuukautta, mutta nyt jo on Lukella mietitty, mitä pandemia merkitsee elintarvikesektorin kannalta. Tutkimusprofessori **Jyrki Niemi** Lukelta piti aiheesta esityksen Elintarviketieteiden seuran vuosikokouksessa. Esityksessä pohdittiin sitä, miten koronavirusepidemia vaikuttaa maa- ja elintarviketalouteen Suomessa ja maailmalla, nousevatko hinnat, muuttuvatko ruokatottumukset ja onko ruokaturva uhattuna.

Maataloustuotteiden maailmanmarkkinahinnat lähtivät laskuun vuoden 2020 alusta, erityisesti kasviöljyt, sokeri, maitojauhe ja liha. Koronaviruksen leviämistä ei pandemian alussa pidetty isona uhkana maailman ruoantuotannolle, sillä tärkeiden viljelykasvien varannot olivat riittäviä. Merkittävien häiriöiden riskiä pidettiin pienenä, koska toiminnot voidaan hoitaa siten, että ihmisten välinen vuorovaikutus on vähäistä. Maailmanmarkkinoille epävarmuutta ajateltiin tulevan merkittävien vientimaiden mahdollisista vientirajoitteista, jotka johtaisivat hintojen nousuun tuonnista riippuvaisissa maissa. Hintojen nousu uhkasi eniten jo valmiiksi nälänhädästä kärsiviä kehitysmaita ja köyhiä kotitalouksia.

Suomessa suurimpien huolenaiheiden arvioitiin olevan kausityövoiman saatavuus, tuottajien ja elintarviketyöläisten sairastuminen, maatalojen ja elintarvikeyritysten taloustilanteen heikentyminen, vähävaraisten kotitalouksien ruokaturvan ja ravitsemuksen heikkeneminen, lisäksi pelättiin tuonnin ja panosten saatavuuden heikentymistä.

Normaalioloissa Suomen maatalous kykenee vastaamaan kuluttajien tarpeisiin varsin hyvin, mutta on riippuvainen tuontipanoksista; lannoitteista, torjunta-aineista, lisävalkuaisesta, polttoaineista, työkoneista ja ulkomaisesta kausityövoimasta. Häiriöt panostuonnissa vähentäisivät kotimaista tuotantoa. Niemen mukaan omavaraisuusaste ei ole kovin hyvä mittari ruokaturvalle, vaan se kuvaa Suomen maatalouden yleistä kilpailukykyä. Yleisen edun ja ruokaturvan kannalta on välttämätöntä, että Suomen elintarvikeketjua tukeva infrastruktuuri on kestävällä pohjalla.

Ruokamarkkinoihin ennustettiin pitkällä aikavälillä tulevan seuraavia muutoksia; verkkokaupan kasvu nopeutuu, ruuanlaitto kotona lisääntyy, terveellisestä ja luomuruuasta tulee yhä suosittu, elintarviketurvallisuus korostuu, paikallisen ja kotimaisen ruuan kysyntä kasvaa ja vastaavasti eksoottisten ruokine kysyntä vähenee.